

Instrukcja 7

Laboratoria 9, 10

Opracowanie diagramów sekwencji dla wybranych przypadków użycia reprezentujących usługi oprogramowania wynikających również z wykonanych diagramów czynności; definicja operacji klas na podstawie diagramów sekwencji w języku Java. Zastosowanie projektowych wzorców zachowania.

Cel laboratorium:

Definiowanie w sposób iteracyjno - rozwojowy modelu projektowego programowania ([wykład 1](#)) opartego na:

- Modelowaniu logiki biznesowej reprezentowanej przez wybrany przypadek użycia za pomocą diagramów sekwencji po wykonaniu pierwszego przypadku użycia podczas laboratorium 8, stanowiącego bazową logikę biznesową, z której korzystają kolejne przypadki użycia. Należy definiować operacje i atrybuty kolejnej klasy (dziedziczenie, powiązania i agregacje) na diagramie klas zidentyfikowanej w wyniku modelowania kolejnego przypadku użycia i wykonanie scenariusza tego przypadku użycia za pomocą diagramu sekwencji.
 - Implementacja modelu projektowego wybranego przypadku użycia za pomocą języka Java SE – rozszerzanie kodu źródłowego programu wykonanego podczas laboratoriów 7 i 8.
1. Zdefiniować kolejne diagramy sekwencji operacji reprezentujących scenariusze poszczególnych przypadków użycia umieszczając je w projekcie UML założonym podczas realizacji instrukcji 2 i uzupełnianym podczas realizacji instrukcji 3-6.
 2. Należy automatycznie uzupełniać definicję klas podczas modelowania kolejnych operacji za pomocą diagramów sekwencji. Należy rozwijać diagram klas utworzony podczas realizacji instrukcji 5 i 6.
 3. Podzielić ten proces modelowania na kilka iteracji. Należy wykonać kolejne przypadki użycia, których wyniki wspierają działanie kolejnego modelowanego przypadku użycia w kolejnej iteracji ([wykład4](#), **Dodatek 1 instrukcji**). Pierwszy wykryty przypadek użycia należy modelować w 1-ej iteracji procesu projektowania (podczas realizacji instrukcji 6). Podobnie należy wybierać kolejne przypadki użycia do kolejnych iteracji.
 4. Należy systematycznie uzupełniać kod programu typu **Java Class Library** w projekcie założonym podczas realizacji instrukcji 5 i 6.
 5. Informacje niezbędne do modelowania oprogramowania za pomocą klas i sekwencji (tworzenia modelu projektowego) z wykorzystaniem wzorców projektowych podane zostały w **wykładach**: [wykład 3](#), [wykład4](#), [wykład 5-część 1](#), [wykład5-część2](#).

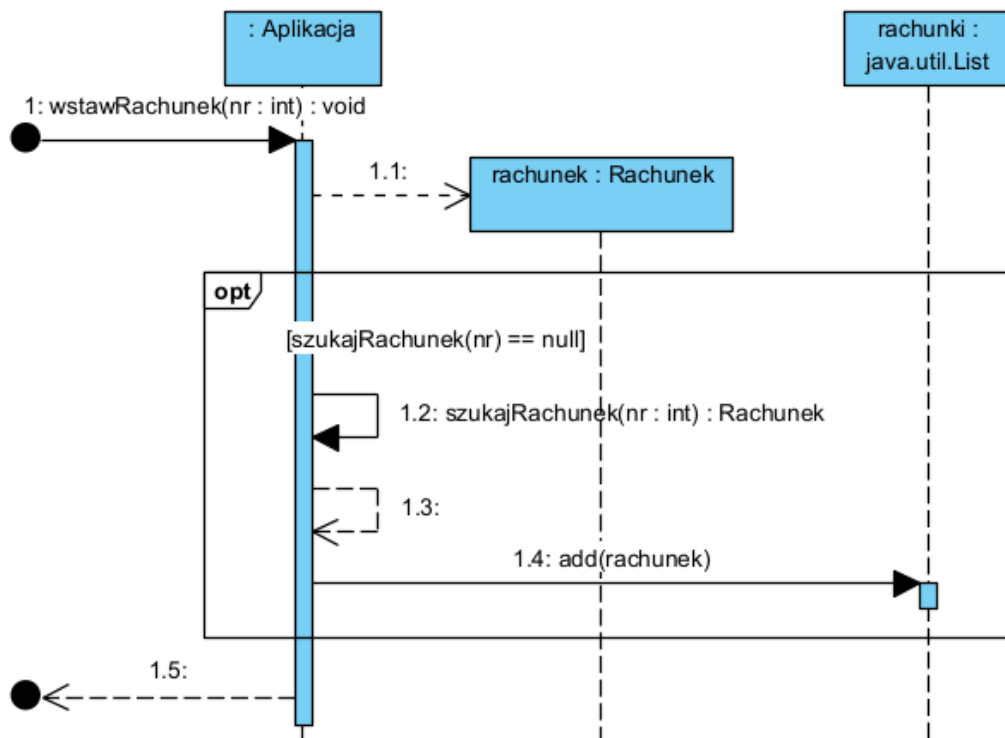
Dodatek 1

Przykład modelowania i implementacji przypadków użycia za pomocą diagramów sekwencji oraz diagramów klas i pakietów po wykonaniu bazowego przypadku użycia. Zastosowanie projektowych wzorców strukturalnych, wytwórczych i czynnościowych (cd. z instrukcji 2 - 5).

2-a iteracja: modelowanie przypadku użycia **PU Dodawanie rachunku**

1. Modelowanie i implementacja operacji **void wstawRachunek(int nr)** w klasie **Aplikacja**.

1.1. Diagram sekwencji operacji:

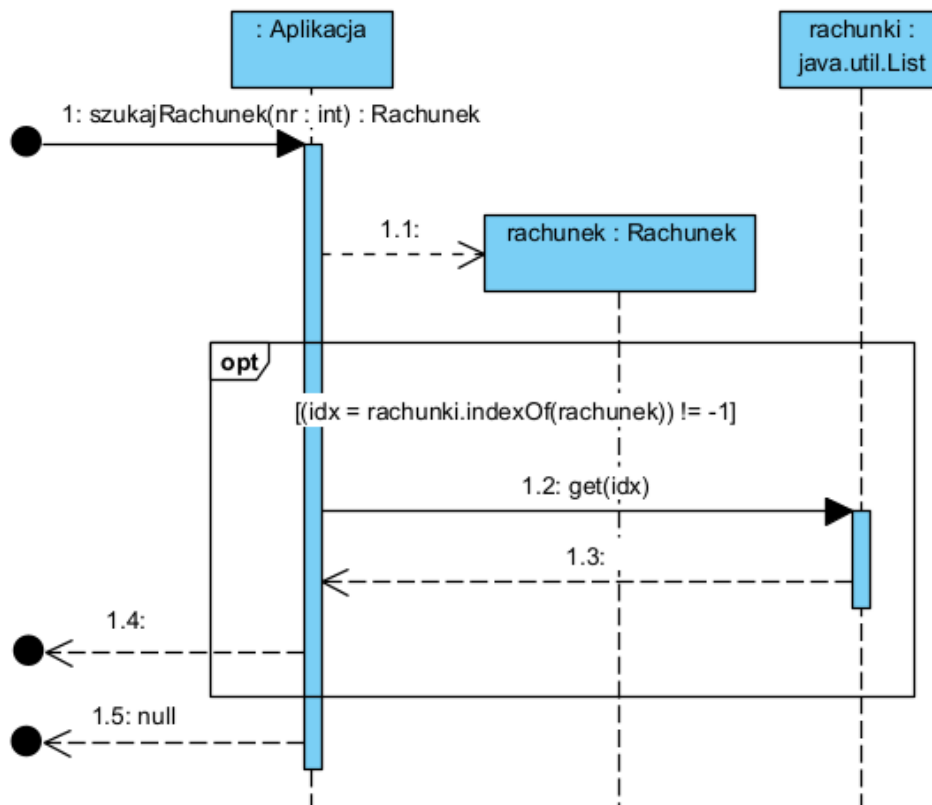
1.2. Kod operacji:

```

public void wstawRachunek(int nr) {
    Rachunek rachunek = new Rachunek(nr);
    if (szukajRachunek(nr) == null)
        rachunki.add(rachunek);
}
  
```

2. Modelowanie i implementacja operacji **Rachunek szukajRachunek (int nr)** z klasy **Aplikacja** (modelownie **PU Szukanie Rachunku**).

2.1. Diagram sekwencji operacji:

2.2. Kod operacji:

```

public Rachunek szukajRachunek (int nr) {
    Rachunek rachunek = new Rachunek(nr);
    int idx;
    if ((idx=rachunki.indexOf(rachunek)) != -1) {
        rachunek=rachunki.get(idx);
        return rachunek;
    }
    return null;
}
    
```

2.3. Kod operacji boolean **equals(Object aRachunek)** w klasie **Rachunek**, wywoływanej w metodzie **indexOf** obiektu **Rachunki** typu **ArrayList**:

```

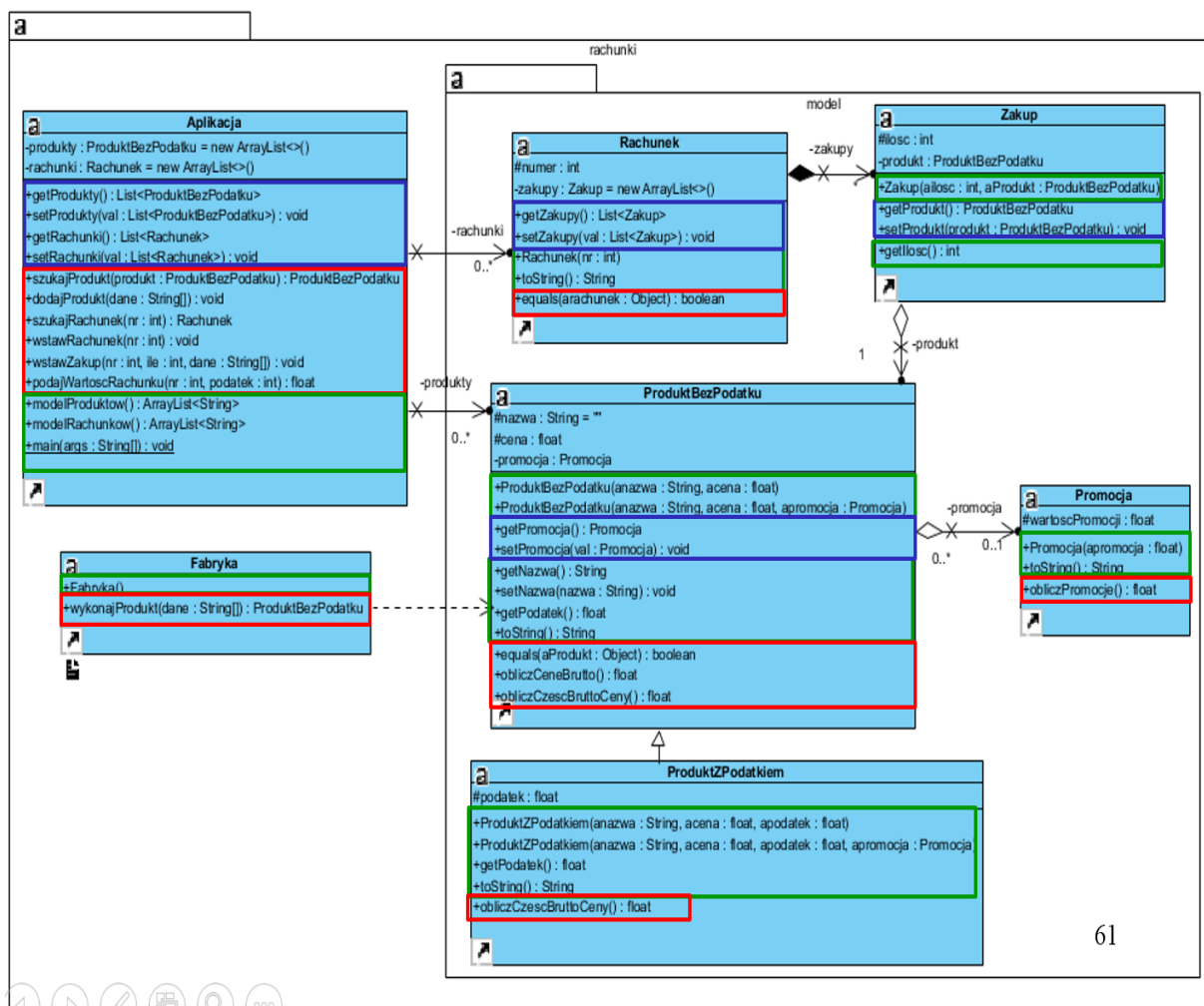
@Override
public boolean equals (Object aRachunek) {
    Rachunek rachunek= (Rachunek)aRachunek;
    return numer== rachunek.numer ;
}
    
```

3. Diagram klas zawierający elementy wynikające z wykonanych diagramów sekwencji w 2-iteracji

Projekt powiązań

Metody przypadków użycia

Decyzja projektowa

4. Rozszerzenie kodu źródłowego klas, dodanego do kodu wykonanego na podstawie wykonanego diagramu klas i diagramów sekwencji („inżynieria wprost”) – czyli dodanie pomocniczych metod do prezentacji wyników metod logiki biznesowej modelowanych za pomocą diagramów sekwencji. Prezentacja wyników działania kodu z 1-jej iteracji oraz kodu z 2-iteracji, gdzie wyświetla się zawartość pustych rachunków (obiektów typu **Rachunek**).

Klasa Rachunek

```

public Rachunek(int nr) {
    numer = nr;
}

```

@Override

```

public String toString() {
    Zakup z;
    StringBuilder sb = new StringBuilder();
    sb.append(" Rachunek : ");
    sb.append(numer).append("\n");
    for (Zakup zakup:Zakupy)
        sb.append(zakup.toString()).append("\n");
    return sb.toString();
}

```

Klasa Aplikacja (oparta na wzorcu Fasada)

```

public ArrayList<String> modelRachunkow() {
    ArrayList<String> modelRachunkow = new ArrayList();
    for (Rachunek rachunek : rachunki)
        modelRachunkow.add("\n" + rachunek.toString());
    return modelRachunkow;
}

//metodę main wykorzystano jedynie do testowania ręcznego zaprojektowanego kodu programu
public static void main(String args[]) {
    Aplikacja app = new Aplikacja();
    String dane1[] = {"0", "1", "1"};
    String dane2[] = {"0", "2", "2"};
    app.dodajProdukt(dane1);
    app.dodajProdukt(dane2);
    app.dodajProdukt(dane1);
    String dane3[] = {"2", "3", "3", "14"};
    String dane4[] = {"2", "4", "4", "22"};
    app.dodajProdukt(dane3);
    app.dodajProdukt(dane4);
    app.dodajProdukt(dane3);
    String dane5[] = {"1", "5", "1", "30"};
    String dane6[] = {"1", "6", "2", "50"};
    String dane7[] = {"3", "7", "5.47", "3", "30"};
    String dane8[] = {"3", "8", "12.46", "7", "50"};
    app.dodajProdukt(dane5);
    app.dodajProdukt(dane6);
    app.dodajProdukt(dane5);
    app.dodajProdukt(dane7);
    app.dodajProdukt(dane7);
    app.dodajProdukt(dane8);
    System.out.println("\nProdukty\n");
    System.out.println(app.modelProduktow());
    app.wstawRachunek(1);
    app.wstawRachunek(1);
    app.wstawRachunek(2);
    System.out.println("\nRachunki\n");
    System.out.println(app.modelRachunkow());
}

```

```

Wiersz polecienia
Produkty
[
nazwa : 1 cena : 1.0,
nazwa : 2 cena : 2.0,
nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0,
nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0,
nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0,
nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0,
nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0,
nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0]

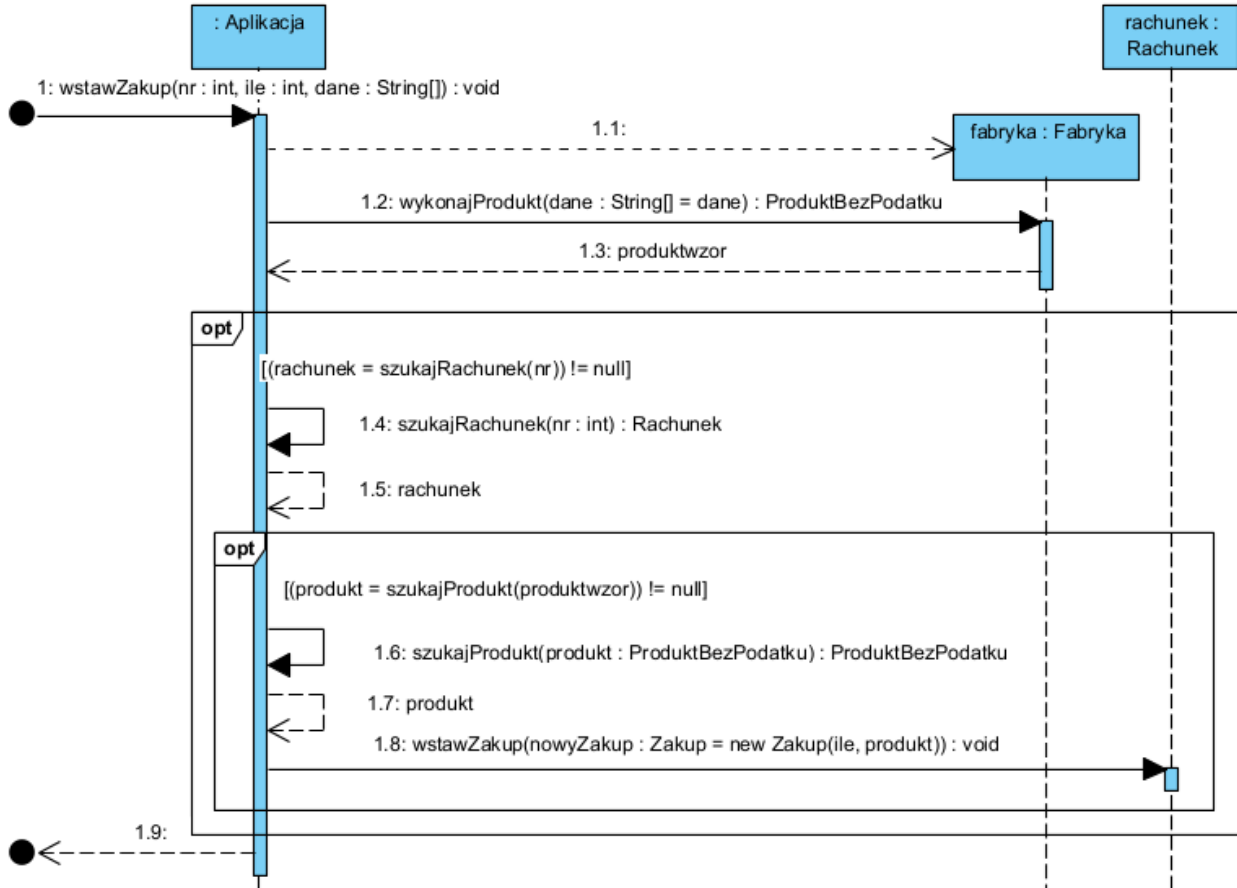
Rachunki
[
Rachunek : 1
,
Rachunek : 2
]

```

3-a iteracja: modelowanie przypadku użycia PU Dodawanie zakupu

1. Modelowanie i implementacja operacji `void wstawZakup(int nr, int ile, String dane[])` w klasie **Aplikacja**.

1.1. Diagram sekwencji operacji:

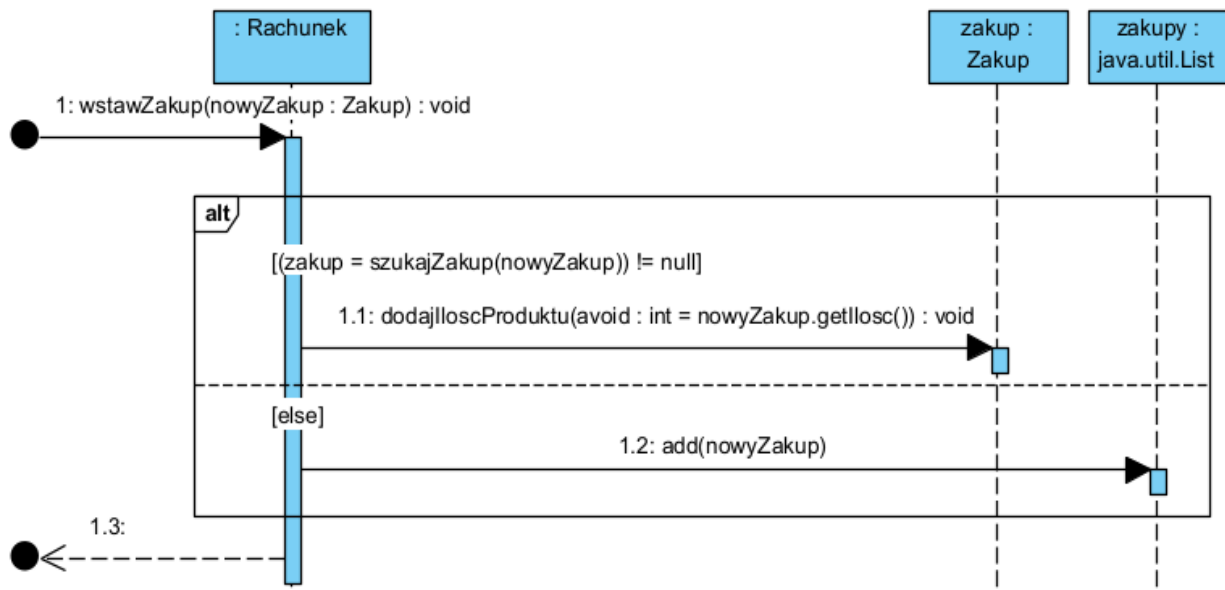
1.2. Kod operacji:

```

public void wstawZakup(int nr, int ile, String dane[]) {
    Rachunek rachunek;
    Fabryka fabryka = new Fabryka();
    ProduktBezPodatku produkt1 = fabryka.wykonajProdukt(dane); //1-a iteracja
    if ((rachunek = szukajRachunek(nr)) != null) //2-a iteracja
        if ((produkt1 = szukajProdukt(produkt1)) != null) //1-a iteracja
            rachunek.wstawZakup(new Zakup(ile, produkt1);
        }
    }
    
```

2. Modelowanie i implementacja operacji **void wstawZakup(Zakup azakup)** z klasy **Rachunek**.

2.1. Diagram sekwencji operacji **void wstawZakup(Zakup azakup)** z klasy **Rachunek**:

2.2. Kod operacji **void wstawZakup(Zakup azakup)** z klasy **Rachunek**:

```

public void wstawZakup(Zakup azakup) {
    Zakup zakup;
    if ((zakup = szukajZakup(azakup)) != null)
        zakup.dodajIloscProduktu (azakup.getIlosc());
    else zakup.add(azakup);
}
    
```

2.3. Kod operacji **public void dodajIloscProduktu(int avoid)** w klasie **Zakup**:

```

public void dodajIloscProduktu(int avoid) {
    ilosc += avoid;
}
    
```

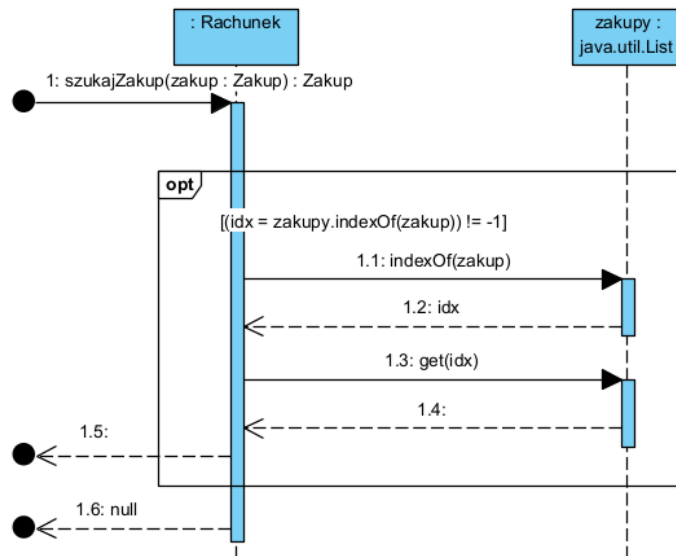
2.4. Kod operacji **int getIlosc()** z w klasie **Zakup**:

```

public int getIlosc() {
    return ilosc;
}
    
```


3. Modelowanie i implementacja operacji **Zakup szukajZakup(Zakup zakup)** z klasy **Rachunek**.

3.1. Diagram sekwencji operacji:

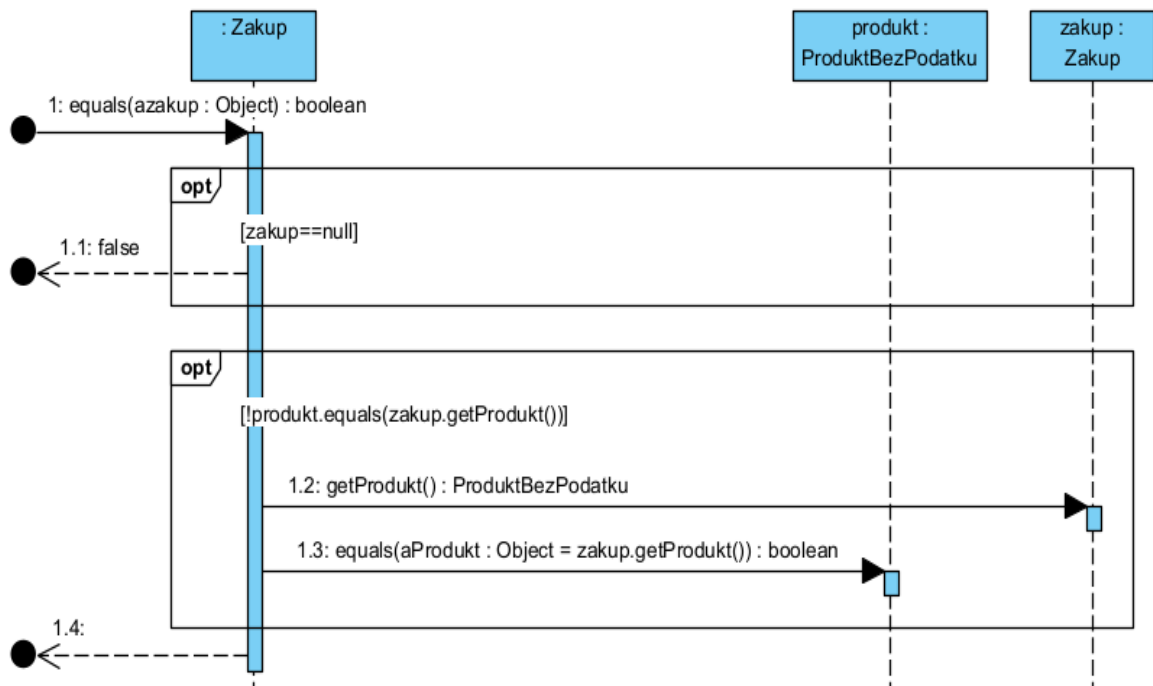

Kod operacji:

```
public Zakup szukajZakup(Zakup zakup) {
    int idx;
    if ((idx = zakupy.indexOf(zakup)) != -1) {
        zakup = zakupy.get(idx);
        return zakup;
    }
    return null;
}
```

4. Modelowanie i implementacja operacji **boolean equals(Object azakup)** z klasy **Zakup**, wywoływanej w metodzie **indexOf** obiektu **zakupy** typu **ArrayList**.

4.1. Diagram sekwencji operacji:

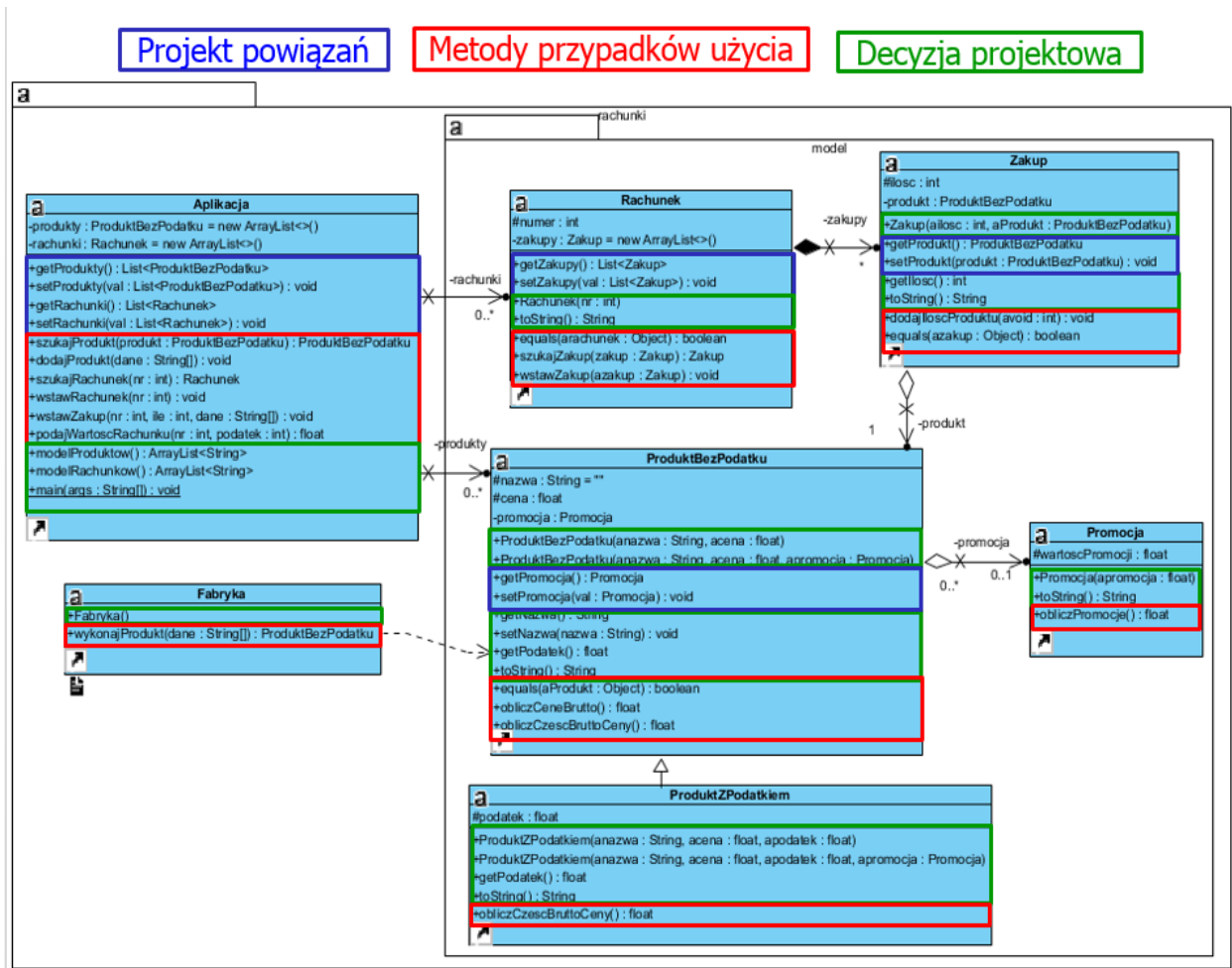

4.2. Kod operacji:

@Override

```
public boolean equals(Object azakup) {
    Zakup zakup = (Zakup) azakup;
    if (zakup == null)
        return false;
    return produkt.equals(zakup.getProdukt()); //1-a iteracja
}
```

5. Diagram klas zawierający elementy wynikające z wykonanych diagramów sekwencji w 3-iteracji.

6. Wykonanie kodu źródłowego programu na podstawie wykonanego diagramu klas i diagramów sekwencji oraz pomocniczych metod do prezentacji wyników metod logiki biznesowej modelowanych za pomocą diagramów sekwencji – prezentacja wyników pierwszych trzech iteracji, gdzie dodatkowo prezentuje się zawartość obiektów typu **Rachunek**, zawierających kolekcję obiektów typu **Zakup**.

Klasa Zakup

```
public Zakup(int aIlosc, ProduktBezPodatku aProdukt) {
    ilosc = aIlosc;
    produkt = aProdukt;
}
```

@Override

```
public String toString() {
    StringBuilder sb = new StringBuilder();
    sb.append(" ilosc : ");
    sb.append(ilosc);
    sb.append(" Produkt : ");
    sb.append(produkt.toString());
    return sb.toString();
}
```

```

Wiersz polecenia
Produkty
[
nazwa : 1 cena : 1.0,
nazwa : 2 cena : 2.0,
nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0,
nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0,
nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0,
nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0,
nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0,
nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0]

Rachunki
[
Rachunek : 1
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 1 cena : 1.0
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 2 cena : 2.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0
ilosc : 4 Produkt : nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0

Rachunek : 2
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0
ilosc : 3 Produkt : nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0
ilosc : 4 Produkt : nazwa : 2 cena : 2.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0
]

```

Klasa Aplikacja (oparta na wzorcu Fasada)

//metodę main wykorzystano jedynie do testowania ręcznego zaprojektowanego kodu programu

```

public static void main(String args[]) {
    Aplikacja app = new Aplikacja();
    String dane1[] = {"0", "1", "1"};
    String dane2[] = {"0", "2", "2"};
    app.dodajProdukt(dane1);
    app.dodajProdukt(dane2);
    app.dodajProdukt(dane1);
    String dane3[] = {"2", "3", "3", "14"};
    String dane4[] = {"2", "4", "4", "22"};
    app.dodajProdukt(dane3); //app.Wyswietl();
    app.dodajProdukt(dane4); //app.Wyswietl();
    app.dodajProdukt(dane3); //app.Wyswietl();
    String dane5[] = {"1", "5", "1", "30"};
    String dane6[] = {"1", "6", "2", "50"};
    String dane7[] = {"3", "7", "5.47", "3", "30"};
    String dane8[] = {"3", "8", "12.4", "7", "50"};
    app.dodajProdukt(dane5);
    app.dodajProdukt(dane6);
    app.dodajProdukt(dane5);
    app.dodajProdukt(dane7);
    app.dodajProdukt(dane8);
    app.dodajProdukt(dane7);
    System.out.println("\nProdukty\n");
    System.out.println(app.modelProduktow());

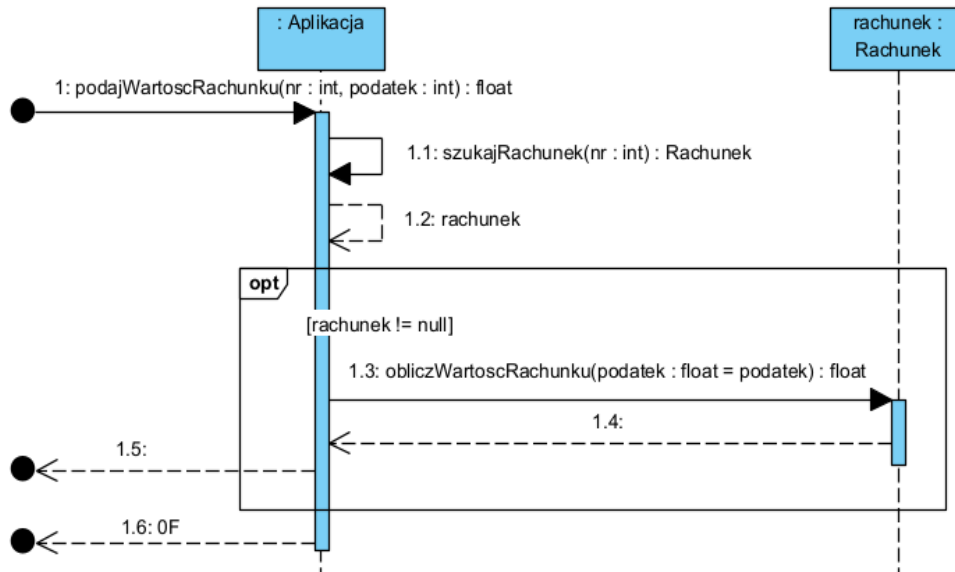
    app.wstawRachunek(1);
    app.wstawRachunek(1);
    app.wstawRachunek(2);
    app.wstawZakup(1, 1, dane1);
    app.wstawZakup(1, 2, dane2);
    app.wstawZakup(1, 1, dane3);
    app.wstawZakup(1, 4, dane4);
    app.wstawZakup(1, 1, dane5);
    app.wstawZakup(2, 1, dane6);
    app.wstawZakup(2, 3, dane7);
    app.wstawZakup(2, 1, dane8);
    app.wstawZakup(2, 4, dane2);
    app.wstawZakup(2, 1, dane4);
    app.wstawZakup(2, 1, dane6);
    app.wstawZakup(2, 1, dane8);
    System.out.println("\nRachunki\n");
    System.out.println(app.modelRachunkow());
}

```

4-a iteracja: modelowanie przypadku użycia **PU Obliczanie wartosci rachunku**

1. Modelowanie i implementacja operacji **float podajWartoscRachunku(int nr, int podatek)** z klasy **Aplikacja**

1.1. Diagram sekwencji operacji:

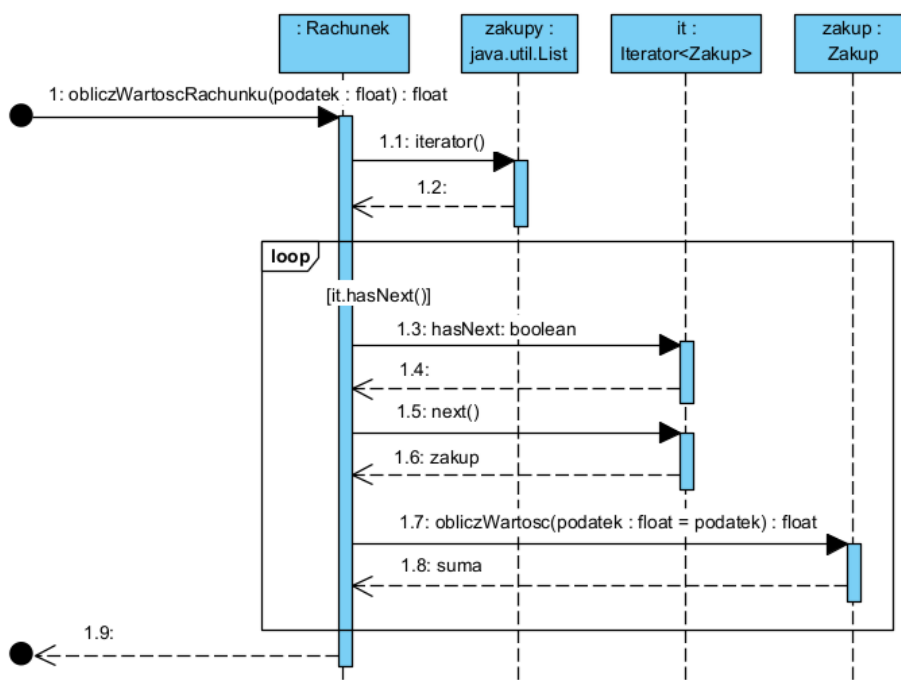
1.2. Kod operacji:

```

public float podajWartoscRachunku(int nr, int podatek) {
    Rachunek rachunek;
    rachunek = szukajRachunek(nr);           // 2-a iteracja
    if (rachunek != null)
        return rachunek.obliczWartoscRachunku(podatek);
    return 0F;
}
    
```

2. Modelowanie i implementacja operacji **float obliczWartoscRachunku (int podatek)** z klasy **Rachunek**

2.1. Diagram sekwencji operacji:

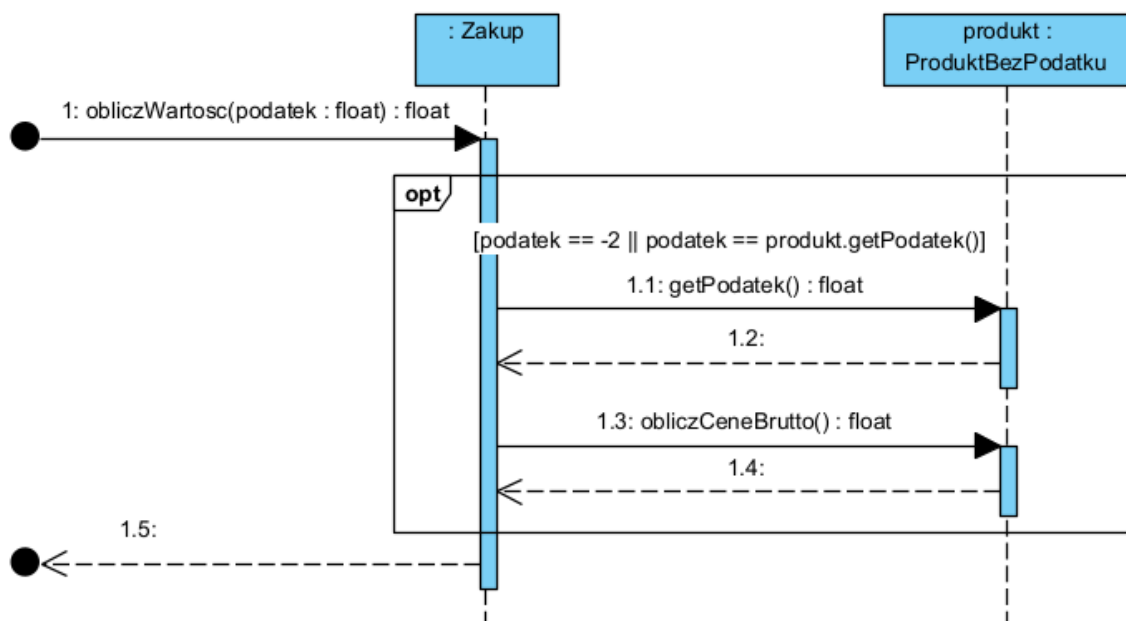

2.2. Kod operacji:

```
public float obliczWartoscRachunku(int podatek) {
    float suma = 0;
    Zakup zakup;
    Iterator<Zakup> it = zakupy.iterator();
    while (it.hasNext()) {
        zakup = it.next();
        suma += zakup.obliczWartosc(podatek);
    }
    return suma;
}
```

3. Modelowanie i implementacja operacji **float obliczWartosc(int podatek)** z klasy **Zakup**.

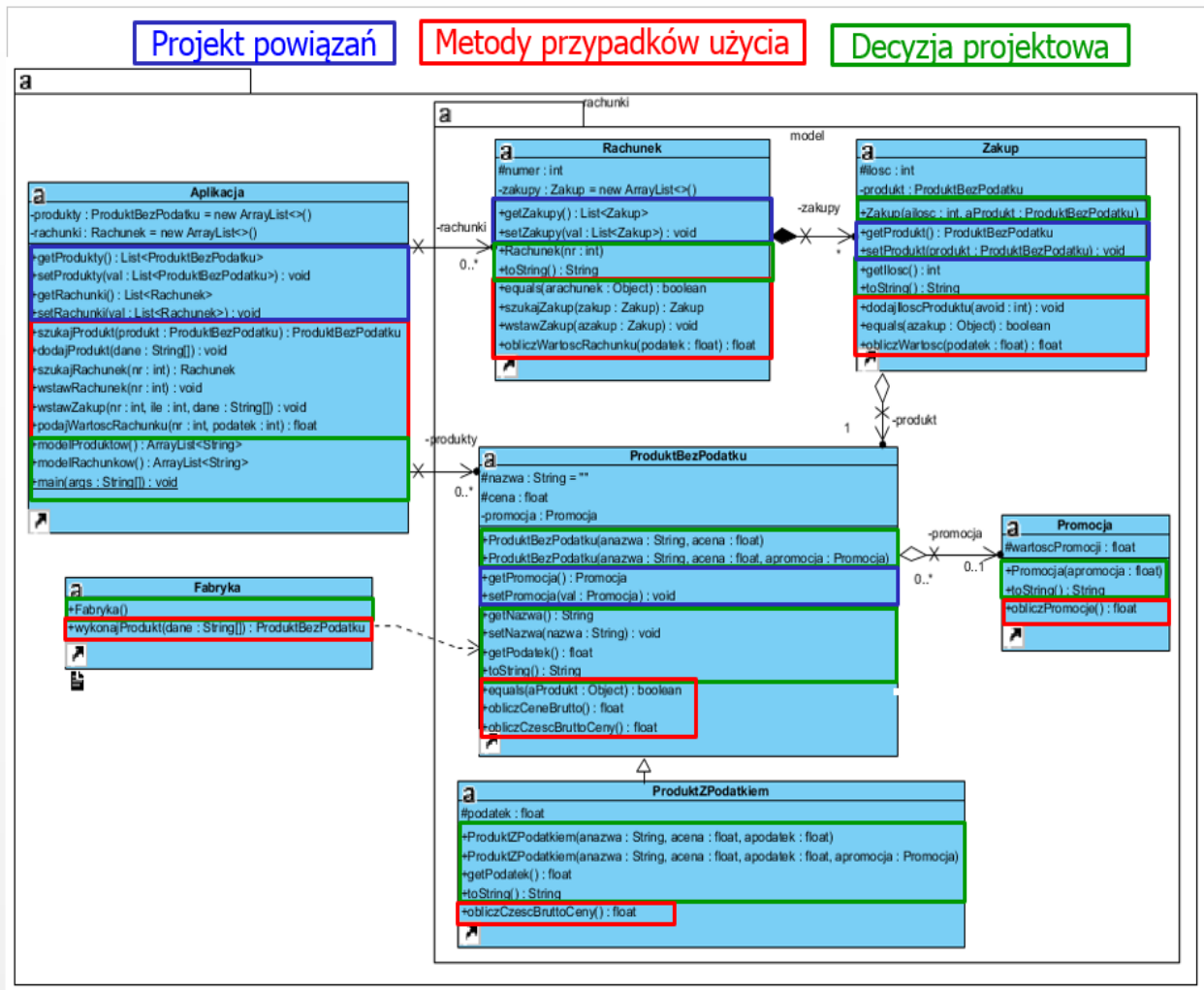
3.1. Diagram sekwencji operacji:

3.2. Kod operacji:

```
public float obliczWartosc(int podatek) {
    if (podatek == -2 || podatek == produkt.getPodatek()) {
        return ilosc * produkt.obliczCeneBrutto(); //1-a iteracja
    }
    return 0F;
}
```

4. Diagram klas zawierający elementy wynikające z wykonanych diagramów sekwencji w 4-iteracji

5. Wykonanie kodu źródłowego programu na podstawie wykonanego diagramu klas i diagramów sekwencji oraz pomocniczych metod do prezentacji wyników metod logiki biznesowej modelowanych za pomocą diagramów sekwencji – prezentacja wyników czterech iteracji, gdzie prezentuje się zawartość obiektów typu **Rachunek** zawierających kolekcję obiektów typu **Zakup** oraz wartość tych rachunków.

Rachunek

```

public String toString()
{
    StringBuilder sb = new StringBuilder();
    sb.append(" Rachunek : ");
    sb.append(numer).append("\n");
    for (Zakup zakup:Zakupy)
        sb.append(zakup.toString()).append("\n");
    sb.append("Wartosc zakupow 0: ").append(obliczWartoscRachunku(-1)).append("\n");
    sb.append("Wartosc zakupow A: ").append(obliczWartoscRachunku(3)).append("\n");
    sb.append("Wartosc zakupow B: ").append(obliczWartoscRachunku(7)).append("\n");
    sb.append("Wartosc zakupow C: ").append(obliczWartoscRachunku(14)).append("\n");
    sb.append("Wartosc zakupow D: ").append(obliczWartoscRachunku(22)).append("\n");
    sb.append("Wartosc rachunku: ").append(obliczWartoscRachunku(-2)).append("\n");
    return sb.toString();
}
    
```

Klasa Aplikacja (oparta na wzorcu Fasada)

//metodę main wykorzystano jedynie do testowania ręcznego zaprojektowanego kodu programu

```
public static void main(String args[])
{
    Aplikacja app=new Aplikacja();
    String dane1[]{"0","1","1"};
    String dane2[]{"0","2","2"};
    app.dodajProdukt(dane1);
    app.dodajProdukt(dane2);
    app.dodajProdukt(dane1);
    String dane3[]{"2","3","3","14"};
    String dane4[]{"2","4","4","22"};
    app.dodajProdukt(dane3);
    app.dodajProdukt(dane4);
    app.dodajProdukt(dane3);
    String dane5[]{"1","5","1","30"};
    String dane6[]{"1","6","2","5"};
    String dane7[]{"3","7","5.47","3","30"};
    String dane8[]{"3","8","12.46","7","50"};
    app.dodajProdukt(dane5);
    app.dodajProdukt(dane6);
    app.dodajProdukt(dane5);
    app.dodajProdukt(dane7);
    app.dodajProdukt(dane8);
    app.dodajProdukt(dane7);
    System.out.println("\nProdukty\n");
    System.out.println(app.modelProduktow());
    app.wstawZakup(1, 1, dane1);
    app.wstawZakup(1, 2, dane2);
    app.wstawZakup(1, 1, dane3);
    app.wstawZakup(1, 4, dane4);
    app.wstawZakup(1, 1, dane5);
    app.wstawZakup(2, 1, dane6);
    app.wstawZakup(2, 3, dane7);
    app.wstawZakup(2, 1, dane8);
    app.wstawZakup(2, 4, dane2);
    app.wstawZakup(2, 1, dane4);
    app.wstawZakup(2, 1, dane6);
    app.wstawZakup(2, 1, dane8);
    System.out.println("\nRachunki\n");
    System.out.println(app.modelRachunkow());
}
}
```

```

Wiersz polecenia
Produkty
[
nazwa : 1 cena : 1.0,
nazwa : 2 cena : 2.0,
nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0,
nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0,
nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0,
nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0,
nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0,
nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0]

Rachunki
[
Rachunek : 1
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 1 cena : 1.0
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 2 cena : 2.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0
ilosc : 4 Produkt : nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0
Wartosc zakupow 0: 5.7
Wartosc zakupow A: 0.0
Wartosc zakupow B: 0.0
Wartosc zakupow C: 3.42
Wartosc zakupow D: 19.52
Wartosc rachunku: 28.640001

Rachunek : 2
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0
ilosc : 3 Produkt : nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0
ilosc : 4 Produkt : nazwa : 2 cena : 2.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0
Wartosc zakupow 0: 9.8
Wartosc zakupow A: 11.9793
Wartosc zakupow B: 12.895999
Wartosc zakupow C: 0.0
Wartosc zakupow D: 4.88
Wartosc rachunku: 39.5553
]

```

Dodatek 2

Tworzenie diagramów klas i sekwencji użycia w wybranym środowisku np Visual Paradigm

1. Pomoc: [Drawing class diagrams.](http://www.visual-paradigm.com/support/documents/vpumluserguide/94/2576/7190_drawingclass.html)
2. Pomoc: [Drawing sequence diagrams.](http://www.visual-paradigm.com/support/documents/vpumluserguide/94/2577/7025_drawingseque.html)